

Standardi Korak po korak postavljeni su s ciljem da pomognu stvoriti programe usmjerene na dijete u kojima odgajatelji i učitelji olakšavaju učenje na načine koji su u skladu s razvojnim razinama djece, individualnim interesima te različitim stilovima učenja. Standardi za program i odgajatelje i učitelje pomažu nastojanjima pojedinaca, škola i zajednica da svoj djeci pruže okruženje za kvalitetan odgoj i obrazovanje. Odražavajući inkluzivnu filozofiju Programa *Korak po korak*, ovi standardi pomažu osigurati da programi uključuju svu djecu i njihove obitelji te da se naprave potrebne prilagodbe za djecu s posebnim potrebama. Program Korak po korak promiče ideju da je inkluzivni odgoj i obrazovanje dobar i koristan za obitelji, vrtiće, škole i zajednice. Ova osnovna ideja nalazi se u srži standarda te prožima sve pokazatelje i primjere ovog teksta.

Kako je tekst organiziran

Zamišljeno je da Standardi za Program *Korak po korak* kao i Standardi za odgajatelje i učitelje koji isti provode, budu alat za planiranje koji pomaže odgajateljima i učiteljima, osoblu vrtića i škola, obiteljima i članovima zajednice u njihovom zajedničkom radu na kvalitetnom odgoju i obrazovanju sve djece. Glavne ideje, kao što je rečeno u predgovoru, jasno izražavaju osnovne vrijednosti na kojima je izgrađen Program *Korak po korak*. One pomažu pojedincima da se usredotoče na ostvarenje vizije Korak po korak programa. Kako bi se osiguralo kvalitetno provođenje odgojno-obrazovne prakse usmjerene na dijete, navedeno je tko bi sve trebao koristiti standarde i na koji način. Ovaj tekst sadrži standarde programa te standarde za odgajatelje i učitelje. Standardi su, prema različitim područjima, svrstani u skupove. Slijedi pregledna stranica s formulacijama standarda. Nakon pregledne stranice slijedi opis svakog standarda. Tu su i obrasci za promatranje s popisima pokazatelja kvalitete za procjenu programa i odgojno-obrazovne prakse koji se provode u trenutku promatranja.

Standardi Programa odnose se na sljedeća područja:

- Interakcija odgajatelja/učitelja i djeteta
- Sudjelovanje obitelji
- Planiranje programa usmjerenog na dijete
- Strategije za učenje s razumijevanjem
- Okruženje za učenje
- Zdravlje i sigurnost

Standardi za odgajatelje i učitelje uključuju sljedeće:

- Individualizacija
- Okruženje za učenje
- Sudjelovanje obitelji
- Strategije učenja s razumijevanjem
- Planiranje, praćenje i ocjenjivanje
- Stručno usavršavanje

U tekstu se nalazi i pojmovnik bitnih naziva koji pomaže jasnoći i razumijevanju. Dodatak A daje informacije o Međunarodnoj udruzi Korak po korak. Za detaljnije informacije o Programu *Korak po korak* ili o članstvu ISSA-e, molimo pogledajte opise u dodacima ili posjetite našu web stranicu na <http://www.issa.nl>. Dodatak B je iscrpan popis radnih materijala koji definiraju i pomažu pravilnom provođenju Programa *Korak po korak*. Dodatak C je popis organizacija koje pružaju obuku za Korak po korak i ovlašteni su izdati certifikate odgajateljima, učiteljima i programima koji žele koristiti ime *Korak po korak*. U kontekstu Programa *Korak po korak*, ovi se standardi koriste kao temelj za službeno priznavanje odgajatelja, učitelja i programa koji zadovoljavaju smjernice za kvalitetu koje propisuje ISSA.

Tko bi trebao koristiti standarde?

Budući da se obvezao stvarati cjeloživotne učenike, Program *Korak po korak* cijeni kontinuirano stručno usavršavanje. Zamišljeno je da ove standarde koriste odgajatelji, učitelji, stručni suradnici te ravnatelji vrtića i škola, predstavnici ministarstva, sveučilišni profesori, obitelji i zajednica kako bi unaprijedili kvalitetu programa za predškolsku djecu i djecu u razrednoj nastavi. Stručnjaci za rad s djecom i članovi zajednice mogu koristiti ove standarde kako bi potaknuli diskusiju o tome u čemu se sastoje kvalitetni programi i nastava. Pojedinci koji žele unaprijediti svoj rad, postaviti ciljeve za profesionalni razvoj i načiniti plan za postizanje tih ciljeva, moći će koristiti standarde za odgajatelje i učitelje. Odgajatelji i učitelji mogu ih koristiti kako bi analizirali svoje metode i odgojno-obrazovnu praksu. Ravnatelji i predstavnici ministarstava mogu ove standarde usporediti s aktualnom odgojno-obrazovnom praksom i tako izraditi sveobuhvatan plan za poboljšanje rada vrtića/škole. Oni koji žele proučavati razvoj i provođenje plana koristit će standarde kao smjernice za planiranje poboljšanja. Škole i vrtići će možda stvoriti radne skupine koje će koristiti standarde kao sadržaje na koje će se

usredotočiti. Standardi se mogu predstaviti roditeljima i članovima zajednice tijekom više informativnih sastanaka. Mogu ih koristiti sveučilišta i pedagoške institucije da ilustriraju povezanost između teorije i prakse. Nevladine organizacije mogu koristiti standarde kao pomoć pri kreiranju procesa certifikacije i kao okosnicu stručnog usavršavanja. Standardi mogu pružiti profesionalnu vjerodostojnost i programsku podršku u sastavljanju prijedloga za sponzorstvo.

Kako koristiti obrasce za promatranje standarda

Obrasce za promatranje standarda su razvrstani prema sadržajima područja. Svih šest područja za standarde programa i standarde nastave, kao i odgovarajući pokazatelji kvalitete, označeni su brojem. Svaka izjava označena brojevima (1.1) na lijevoj strani je pokazatelj kojeg treba ocijeniti. Svaki je pokazatelj potkrepljen nizom primjera koji ga pobliže objašnjavaju i koje valja uzeti u obzir u procesu ocjenjivanja. Nije nužno uočiti primjere identične navedenima, no valjalo bi primijetiti nešto slično.

Ključ za ocjenjivanje

Promatrač ocjenjuje svaki pokazatelj koristeći sljedeću skalu:

Dosljedno vidljivo: pokazatelj je u potpunosti prisutan. Postoji mnogo dokaza da ova izjava opisuje program ili rad odgajatelja/učitelja.

Ponekad vidljivo: pokazatelj je djelomično prisutan. Postoje neki dokazi da ova izjava točno opisuje program ili rad odgajatelja/učitelja.

Rijetko vidljivo: pokazatelj nije prisutan. Veoma je malo dokaza da ova izjava točno opisuje program ili rad odgajatelja/učitelja.

Promatrač zaokružuje slovo D, P ili R dok promatra pokazatelje.

Komentari: Svi pokazatelji koji nisu označeni s "dosljedno vidljivo" moraju biti popraćeni pisanim komentarom. Ocjene moraju biti objašnjene u stupcu "Komentari" u sljedećim slučajevima:

Pokazatelj je "Rijetko vidljiv."

Pokazatelj je "Ponekad vidljiv."

Pokazatelj je zadovoljen drugim načinima (objasniti kako i zašto).

Što ako dokaz uopće nije uočen u vrijeme promatranja?

Odgajatelj/učitelj koji ne vidi dokaze za postojanje nekog pokazatelja za vrijeme promatranja morao bi ga ocijeniti na osnovu onoga što se tipično događa. Ocjenjivanje ne bi smjelo biti osnovano na onome što je poželjno ili što je planirano u budućem radu.

Ravnatelj, prosvjetni savjetnik, stručni suradnik koji ne vidi dokaze za postojanje nekog pokazatelja za vrijeme promatranja morao bi razgovarati s odgajateljem/učiteljem. Nakon promatranja, osoba koja je popunjavala obrazac za promatranje može postaviti pitanja otvorenog tipa kako bi dobila informacije o tom pokazatelju. Pitanja otvorenog tipa ne bi smjela biti sugestivna, npr. *Kakve vrste razgovora vodite s roditeljima na početku školske godine?* Važno je da ocjenjivači ne zasnivaju svoje ocjene na filozofiji programa ili na onome za što vjeruju da bi se u grupi/razredu trebalo događati. U slučaju da je ocjenjivanje izvršeno više na temelju onoga što je rekao odgajatelj/učitelj nego na onome što je zaista primijećeno, na obrascu napišite "izvješće".

Učestalost promatranja

Obrasce za promatranje valjalo bi popunjavati barem dva puta godišnje; kada se grupa/razred već uhoda u uobičajenu rutinu u studenom ili prosincu, te ponovno u travnju ili svibnju, na kraju školske godine. Promatrač tada može vidjeti napredak postignut u ovom vremenskom razdoblju te raditi izmjene u skladu s potrebama programa.

